

Valkuilen bij vragen stellen (tijdens voorlezen):

- Suggestieve vragen: je laat al doorklinken welk antwoord je wilt horen.
Zou hij blij zijn, denk je?
Zal hij nu lekker slapen?
- Dubbele vragen: die tweede vraag ligt meestal al in die eerste besloten en dat maakt het verwarrend; bovendien blijft er weinig te denken over.
Blijft zij zitten of gaat zij weg?
Is de deur al open of is hij nog dicht?
- Ja-/nee-vragen: daarmee vraag je vaak naar de bekende weg en zet je niet aan tot denken.
Is haar jurk blauw?
Vond hij dat drankje lekker?
- Geen denktijd geven, terwijl nadenken juist het doel is.
- Alleen je eigen antwoord willen terughoren, waardoor je of gaat 'hengelen' (snel de beurt doorgeven), of het antwoord steeds meer al in de mond leggen.
- Te snel je oordeel klaar hebben of niet open staan voor andere, ook mogelijke antwoorden (en daardoor niet doorvragen).
- 'Pingpongen' met één leerling i.p.v. de hele groep actief te maken.

Manieren die leerlingen wel echt activeren... (tijdens voorlezen)

- Open vragen stellen die ingaan op de betekenis of de situatie.
Wat zou je allemaal kunnen zien als je daar staat?
Welke oplossingen zou zij kunnen bedenken om...?
- Je van de domme houden en even hardop denken.
Hé, dat is gek! Hoe komt hij ineens aan die fiets?
Maar... zij zei toch dat ze bang was voor honden?
- Laten voorspellen waarover het verhaal zal gaan, als ze zien wat er op de voorkant staat (of als ze de titel horen) en daarop regelmatig even terugkomen: klopt het nog wat je vantevoren dacht? Wat is er anders gegaan?
- Af en toe even terugkijken, zodat ze de rode draad in de tekst weer helder hebben.
Wat weten we nu over...?
Wat heeft hij nu al ontdekt?

- Stimuleren van identificatie met (een persoon uit) het verhaal en van het zich voorstellen (vormen van mentale beelden) van wat wordt beschreven.
Wat zou jij doen als jij X was?
Hoe zou jij je voelen als dat jou was overkomen?
Welke kleuren zie je voor je als je dit hoort?
Hoe hoog zou die boom zijn? Waardoor denk je dat?

- Werken met structurerende hulpkaartjes, waarmee je ook visueel ordening aanbrengt tijdens het lezen.
Dat kunnen plaatjes van de hoofdpersonen zijn die je neerlegt zodra ze voor het eerst genoemd worden en weer aanwijst als ze weer in het verhaal voorkomen of wat zeggen.
Dat kunnen symbolen zijn voor de plekken waar het verhaal zich afspeelt, zoals binnen of buiten, in de kamer of op zolder, maar ook voor het onderscheid in tijd wat gebeurt er nu en wat is terugdenken aan gisteren?
Het kunnen bij korte verhalen ook kleursymbolen zijn voor zo begint het, dit gebeurt er, zo loopt het af.

- Bij (voor de leerlingen) ingewikkelde verhalen, kan een mindmap of een tijdlijn helpen ordening aan te brengen tijdens het lezen, waarbij je af en toe even onderbreekt en met de leerlingen bedenkt wat je nu kunt aanvullen op het (digi)bord of op de flap op de vloer.

- Heel basaal kan het ook helpen om bij bepaalde vooraf afgesproken woorden (namen, plaatsen, kleuren, enz.) een bepaald gebaar te laten maken. Dit werkt alleen als er genoeg van dergelijke woorden voorkomen en er voldoende variatie is.